

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΣΥΝΑΡΟΜΗ 12 ΜΗΝΩΝ

Ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου ἕως 1 Ἰουλίου
Ἑσωτερικοῦ δρ. 6. — Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 8.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΜΙΧ. Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ

« Ἀναπλάσεως » καὶ ἐκδόσεως τοῦ Χρυσοστόμου
δδς Φλέσσα, 5, παρὰ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διὰ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς Ἐκκλησίας μας· θέματα πρὸς συζήτησιν ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς « Ἀναπλάσεως ». — Πλάναι τῆς κ. Παρρέν περὶ Ἀγίας Γραφῆς καὶ πρωτοπλάστων. — Ἐνα λόγον μόνον, ὑπὸ Π. Κ. Γκορογιάννη. — Ἐπιστολὴ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου πρὸς τοὺς ἐν τῇ Ἱερᾷ Σκῆτι τῆς Ἀγίας Ἀννης ἐν Ἀθῶ. — Καρόλου Φλέγελ ὑπὲρ τῶν δεινοπαθούντων σπογγαλιέων. — Τὸ διήγημα τῆς « Ἀναπλάσεως » ἡ Πραγματικὴ Ζωή, κατὰ μετέφρασιν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ, ὑπὸ Κρυσταλλίας Δασκαλοπούλου.

ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΟΡΘΩΣΙΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΜΑΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΣΥΖΗΤΗΣΙΝ
ΑΠΟ ΤΩΝ ΣΤΗΛΩΝ ΤΗΣ « ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ », —

Εἰς προηγούμενον τῆς « Ἀναπλάσεως » φύλλον ἐδηλώσαμεν, ὅτι παραχωρούμεν τὰς στηλάς τῆς πρὸς ἐλευθέραν, ἀλλὰ καὶ εὐχασμον συζητήσιν περὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ κληρικῶν ἡμῶν πραγμάτων. Ἦδη, ἐκπληροῦντες τὴν τότε δοθεῖσαν υπόσχεσιν, ἐρχόμεθα νὰ θέσωμεν ἡμεῖς αὐτοὶ τὰ πρῶτα ζητήματα, ἐπιφυλασσόμενοι νὰ προσῶμεν ἀκολουθῶς εἰς τὴν συμπλήρωσιν αὐτῶν. Τὸν χωρισμὸν τοῦτον ἐκρίναμεν πρακτικῶς χρήσιμον πρὸς διευκλύνειν τῶν μελόντων νὰ μετὰσχῃσι τῆς συζητήσεως, καὶ προλήψιν δυσφορίας καὶ ἰλιγγου ἐκ τῆς συμπαρατάξεως πάντων τῶν ἀνακινήσομένων περὶ τὴν Ἱερὰν καὶ σπουδαιότητα ταύτην ὑπόθεσιν ζητημάτων.

Ζήτημα πρῶτον.

Οἱ παρ' ἡμῖν νόμοι περὶ Ἱερᾶς Συνόδου καὶ περὶ ἐπισκόπων ἔχουσιν ἀνάγκην μεταρρυθμίσεως πρὸς παρᾶ τὴν πλῆρους ἢ μείζονος αὐτοδιοικήσεως

καὶ αὐτοτελείας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας ; Ποῖαι δὲ κρίνονται ὡς μεταρρυθμιστέαι διατάξεις ;

Ἀποκρινόμενος δέ :

α΄.) Πρέπει νὰ ἐδρεύῃ βασιλικὸς ἐπίτροπος παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ ; Καὶ ἂν πρέπει, ὅποια δέον νὰ ᾖνε ἡ δικαιοδοσία του ; Ἡ ἥδη ἐν ἰσχύϊ, ἢ μᾶλλον περαιορισμένη ; καὶ ὑπὸ ποίους περιορισμούς ;

β΄.) Ἡ ἰσχύουσα συμμετοχὴ τῆς Πολιτείας εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐπισκόπων πρέπει νὰ διατηρηθῇ ἢ νὰ ἀρθῇ ; Πρέπει διπλασθῇ ἡ μὲν Ἱερὰ Σύνοδος νὰ ὑποδεικνύῃ τρεῖς ὑποψηφίους, ἡ δὲ Πολιτεία νὰ ἐκλέγῃ καὶ διορίζῃ τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν κατὰ τὴν ἰδίαν τῆς προτίμησιν ; ἢ πρέπει ν' ἀνατεθῇ ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐπισκόπων εἰς αὐτὴν τὴν Ἐκκλησίαν, ἡ δὲ πολιτεία νὰ περιβάλλῃ ἀπλῶς τὴν τοιαύτην ἐκλογὴν διὰ Βασιλικοῦ Διαιτάγματος ὑποχρεωτικῶς ἐκδιδομένου ;

γ΄.) Ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει τὸ δικαίωμα τῆς ὑποδείξεως τῶν ὑποψηφίων καὶ τῆς ἐκλογῆς πρέπει ν' ἀφεθῇ εἰς μόνην τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ; ἢ πρέπει νὰ προσυμπίρξῃ κατὰ τὰ ἄλλατε ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ κρατοῦντα καὶ συμμετοχὴ τῆς τοῦ Ἱερατείου καὶ τοῦ λαοῦ ; ὅποια δὲ δέον νὰ διακανονισθῇ ἡ συμμετοχὴ αὕτη ;

δ΄.) Προκειμένου περὶ τοῦ καθαρισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, πρέπει νὰ διατηρηθῇ ἢ νὰ κατηργηθῇ τὸ δικαίωμα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ νὰ διατηρῇ ἐκ τῶν τεσσάρων Συνοδικῶν τοὺς δύο καὶ διὰ δεύτερον ἔτος, ὅπερ βαθμυδὸν ἐπεξετάθη καὶ εἰς τρίτον ;

ε΄.) Ποῖαι τροποποιήσεις περὶ τὴν συγκρότησιν καὶ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου δύνανται νὰ καταστήσωσιν αὐτὴν χρησιμωτέραν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ;

στ΄.) Κατὰ τίνα τρόπον πρέπει νὰ ὁργανωθῇ ἡ ὑπηρεσία τῶν ἐπισκόπων, ὅπως οἱ κατὰ τόπους ἐπισκοποὶ ἔχωσι τὸν καιρὸν νὰ ἐπαρκῶσιν εἰς τὰ κυρίως ποιμαντικὰ αὐτῶν καθήκοντα ;

Ζήτημα δεύτερον.

Ὁ πρὸς ἐπισκοπὴν ἐκλέξιμος τίνα προσόντα πρέπει νὰ κατέχει; ὑπὸ τίνος δὲ ἀρχῆς καὶ διὰ τίνος λόγους δέον νὰ προκαλεῖται ἡ παύσις του;

Ζήτημα τρίτον.

Οἱ λόγοι, οἵτινες μετὰ ἐπιτακτικῆς ἐκφράσεως τῆς ἰδρύσεως τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας προεκάλεισαν τὴν διάταξιν τῆς ἐν Τρούλλῳ Συνόδου περὶ υποχρεωτικῆς ἀγαμίας τῶν ἐπισκόπων, δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς διατυπωθέντες ἐκ κῆρός των καὶ σύμμερον; Ἡ ὑποχρεωτικὴ αὕτη ἀγαμία ἀπεδείχθη συμφέρουσα ὑπὸ ἐποψίν ἀγνότητος καὶ σφαιροσύνης, ἐδοκίμησε δὲ τοὺς ἐπισκόπους εἰς τὸ νὰ καταφρονήσωσι τὸ χρέμα, καὶ ἀπερίσπαστοι ἀπὸ μεριμνῶν οἰκογενειακῶν, νὰ ἀφροσιωθῶσιν ὁλόκληροι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας;

Ζήτημα τέταρτον.

Εἶνε δὲλνθὲς ὁ ἰσχυρισμός, ὅτι οἱ κανόνες περὶ τοῦ γάμου καὶ τῆς ἀγαμίας τῶν κληρικῶν προεκλήθησαν ὄχι ἀπὸ δογματικῆς ἰδέας, ἀλλ' ἀπὸ τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς συνθήκας τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βίου τῶν διαφόρων ἱστορικῶν περιόδων, καὶ ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἀποκτον, ἐὰν ἐπανεφέροντο οἱ ἐπὶ ἐπὶ αἰῶνας ἰσχύσαντες θεσμοὶ τῆς Ἐκκλησίας, καθ' οὓς καὶ ἀγαμοὶ, ἀλλὰ καὶ ἐγγαμοὶ κληρικοί, ἔχοντες τὰς συζύγους των καὶ τὰς οἰκογενείας των, ἐγίνοντο ἐπίσκοποι; Τοιαύτη ἐπάνοδος εἰς τὸ καθεστὼς τῶν ἐπὶ πρώτων αἰώνων τῆς Ἐκκλησίας ἀγαθὴν ἢ ἐπιβλαβὴ ἐπίδρασιν δύναται ν' ἀσκήσῃ ἐπὶ τῶν τυχῶν αὐτῆς; Ἄν δὲ κατὰ τὴν ἐν Τρούλλῳ Σύνοδον τὸ κοινὸν φρόνημα τότε ἐσκάνδαλίζετο ἐκ τῶν ἐγγάμων ἐπισκόπων, καὶ ἐντεῦθεν ἐκρίνετο ἐπιβεβλημένη ἡ περὶ ἀγαμίας τῶν ἐπισκόπων θεσμοθεσία, ἄρα γε σήμερον ἡ κοινὴ γνώμη θὰ ἴδῃ μετ' εὐχαριστίας καὶ ἐμπιστοσύνης τὴν ἀναβίωσιν τῶν ἀρχαίων διατάξεων, τῶν δεχομένων μετὰ τῶν ἀγάμων καὶ ἐγγάμων ἐπισκόπους;

Ζήτημα πέμπτον.

Τί δέον νὰ γείνη, ὅπως παύσωσιν αἱ διαδόσεις περὶ τοῦ ὅτι τινὲς τῶν ἐπισκόπων ἡμῶν καὶ σύμμερον χειροτονοῦσιν ἱερεῖς καὶ διακόνους ἐπὶ χρήμασι; διὰ τίνων δι' νομοθετικῶν μέτρων δύναται νὰ δοθῇ τέρμα εἰς τὰς κυκλοφορούσας περὶ πλεονεξίας καὶ χρηματισμοῦ ἀρχιερέων τινῶν ψήμας, τόσο ἐπιβλαβεῖς καὶ ὀλεθρίας διὰ τὸ γόνιτρον τοῦ ἐπισκοπικοῦ αξιώματος καὶ τὴν ἠθικὴν ἐποικοδόμησιν τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας;

Ἐπὶ τῶν πέντε ἀνωτέρω ζητημάτων ἡ ἐπὶ τινῶν μόνον ἐξ αὐτῶν δεχάμεθα ἐπιστολὰς καὶ ἀρθρα τῶν δυναμένων καὶ προθυμούντων νὰ παράσχωσι τὴν συμβουλὴν των πρὸς φωτισμὸν τῶν ἀρμόδιων, πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ κοινοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ σχηματισμὸν ὁ-

ρθῆς γνώμης, καὶ νὰ προπαρασκευάσωσιν οὕτω πρακτικωτέραν τινὰ καὶ εὐεργετικὴν πρόνοιαν ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας.

Τὰ τελέντα ζητήματα δὲν ἐπινοήσαμεν χάριν δημοσιογραφικοῦ θορύβου, ὃν ἀπεχθανόμεθα, ἀλλὰ τὰ διετυπώσαμεν ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς ἀνάγκης τῶν πραγμάτων καὶ ὑποδειχθέντα ἡμῖν ὑπ' ἀνδρῶν διακεκριμένων καὶ εὐσεβῶν, κληρικῶν τε καὶ λαϊκῶν, τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ, εἴτε δι' αὐτοπροσώπων συνδιαλέξεων, εἴτε δι' ἐπιστολῶν, οἵτινες δὲν ἔπαυσαν πεμπόμεναι ἡμῖν, ἀφ' ἧς πρὸ ἐννέα ἐτῶν ἀνελάβομεν τῆς «Ἀναπλάσεως» τὴν διεύθυνσιν καὶ τὴν σύνταξιν. Καὶ ἐπὶ μακρὸν μὲν ἐσκέφθημεν ἂν ὠφελόμεν νὰ προσάλωμεν πρὸς δημοσίαν συζήτησιν ὅ,τι ἐν ὁμιλίαις ἰδιωτικαῖς ἢ διὰ γραμμάτων φιλικῶν ὑπεδεικνύετο ἡμῖν, ἀλλ' ὅτε, κατὰ τὰς τελευταίας ἡμῶν περιόδους, ἐπέσθημεν, ὅτι τὰ αὐτὰ ζητήματα ἐπασχολοῦσι ζωηρῶς καὶ τὸ πλεῖστον τῆς κοινῆς γνώμης, ποιοῦσας ὕψιστον καὶ ἀγνοτέραν ἐκκλησιαστικὴν ζωὴν, ἐθεωρήσαμεν καθήκον ἀπαραίτητον νὰ δώσωμεν τὴν πρὸς δημοσίαν συζήτησιν αὐτῶν ἀφορμὴν φροντίζοντες ἅμα ὅπως διεξαχθῇ αὕτη μετὰ πάσης περισκέψεως καὶ κοσμιότητος, διὰ μεμετρημένης καὶ ἀπαλούς ἐπικρίσεως τῶν τυχῶν κακῶς ἐχόντων, καὶ δι' ὑποδείξεως τῶν μέτρων ἐκείνων, δι' ὧν ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν καὶ ὁ κληρὸς θὰ δυννηθῶσι νὰ ἀνταποκριθῶσι κάλλιον πρὸς τὰ καθήκοντά των, νὰ ἐπιτελέσωσι πιστότερον τὴν διακονίαν των πρὸς τὴν ἀλήθειαν, τὴν δικαιοσύνην, τὴν ἀγνότητα, τὴν ἀγάπην, καὶ νὰ συμβάλωσιν εἰς ἀφρονωτέραν παραγωγήν τῶν σωτηρίων καὶ ζωοποιῶν καρπῶν τοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος.

ΠΛΑΝΑΙ ΤΗΣ Κ' ΠΑΡΡΕΝ ΠΕΡΙ ΑΓ. ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΠΛΑΣΤΩΝ

Εἰδομεν εἰς τὸ προηγούμενον τῆς «Ἀναπλάσεως» πολλὸν πόσον ἐπιπολαιῶς καὶ ἀτυχῶς ἐπέταξεν εἰς τὸ μέσον ἡ κ. Παρρέν τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτῆς, περὶ τοῦ ὅτι δῆθεν ἡ ἐπιστήμη διαψεύδει μετ' ἀδιαφιλονεικίαν ἐπιχειρημάτων τὴν Γραφὴν εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἀρχῆς τῆς γῆς καὶ τῆς ἀκριβείας τῆς κοσμογονίας. Ἄς θέσωμεν ἥδη ὑπὸ ἐξέτασιν ἕτερον ἰσχυρισμὸν τῆς, περὶ τοῦ ὅτι δῆθεν δέον νὰ θεωρηθῇ **τυφλὴ ἡ πίστις πρὸς τὴν ἐβραϊκὴν παράδοσιν τῶν πρωτοπλάστων**. Ἰδοὺ οἱ περὶ τοῦτου λόγοι τῆς: «ὅτε αὐτὴ ἡ σύγχρονος μὲ ἡμᾶς ὑπαρξίς ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι ζοῦν εἰς ἐντελῶς κτηνώδη καὶ ἀγρίαν κατάστασιν, καὶ οἱ ὅποιοι ἀποτελοῦν ἀναν-

τιρρῶτως τὴν πρώτῃν βαθμίδα τῆς ἐξελίξεως τῶν ἀνθρώπων, ἀδιακρίτως πρὸς ἔθνη καὶ φυλάς, οὕτε αὐτὴ ἰσχυρεῖ νὰ κλονίσῃ τὴν πρὸς τὴν ἐβραϊκὴν παράδοσιν τῶν πρωτοπλάστων τυφλὴν πίστιν».

Ἐκ τῶν λόγων τούτων τῆς κ. Παρρέν περιζήμεθα τὰς ἐξῆς γνώμας αὐτῆς.

α') «Ὅτι ἡ περὶ πρωτοπλάστων ἐξιστόρησις τῆς Γραφῆς εἶνε ἀπλῶς ἐβραϊκὴ παράδοσις.

β') «Ὅτι ἡ πίστις εἰς τὴν παράδοσιν ταύτην εἶνε τυφλὴ, ἀναξία ἀνθρώπων ἀνεπτυγμένων καὶ περαιομένων.

Ὑπὲρ τῆς γνώμης ταύτης ἡ κ. Παρρέν ἐπικαλεῖται καὶ ἐν ἐπιχείρημα. Ποῖον; Τὸ εἶδετε ἀνωτέρω. Εἶνε ἢ ὁ σύγχρονος μὲ ἡμᾶς ὑπαρξίς ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι ζοῦν εἰς ἐντελῶς κτηνώδη καὶ ἀγρίαν κατάστασιν, καὶ οἱ ὅποιοι ἀποτελοῦν ἀναντιρρῶτως (!!!) τὴν πρώτῃν βαθμίδα τῆς ἐξελίξεως τῶν ἀνθρώπων.»

Ἄς ἐξετάσωμεν μίαν πρὶς μίαν τὰς γνώμας ταύτας τῆς συντακτρίας τῆς «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν», τὰ ἐπιχειρήματά της, τὰ συμπερασμάτά της.

Ἡ κ. Παρρέν ἐπιτηδεύει τοῦλάχιστον πλῆστιν πρὸς τὴν Θεοάνθρωπον Ἰησοῦν καὶ φαίνεται ἀποδεχομένη ὡς Βίβλον θεῖαν τὴν Καινὴν Διαθήκην. Τολμῶμεν λοιπὸν νὰ τῇ καθυποβάλωμεν εὐσεβάτως, ὅτι αἱ περὶ τῆς Μωσαϊκῆς Γενέσεως καὶ Πρωτοπλάστων ἀποφάνσεις καὶ δοξααίαι τῆς κατὰδικάζονται καὶ ἀπορρίπτονται ἀπὸ αὐτὸν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τὸ θεῖον αὐτοῦ Εὐαγγέλιον. Διδότι, ἐάν, κατὰ τὴν κ. Παρρέν, τὰ ἀποδιδόμενα εἰς τὸν Μωυσὴ βιβλία ἀποτελῶσιν ἀπλὴν ἐβραϊκὴν παράδοσιν ἀναξίαν πίστεως, κατὰ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ὅμως ὁ Μωυσῆς εἶνε συγγραφεὺς κύρους θεοῦ καὶ αὐθεντίας ἀδιαφιλονεικήτου, τοῦ ὁποίου τὰ γράμματα εἶνε ἄλκι τῆς αὐτῆς πίστεως, τῆς ὁποίας καὶ οἱ λόγοι τοῦ Ἰησοῦ. Ἰδοὺ πῶς περὶ τοῦτου ἐκφράζεται ὁ Κύριος ἡμῶν, ὁμιλῶν πρὸς τοὺς Ἰουδαίους: «Ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν Μωυσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. Εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωσῇ, ἐπιστεύετε ἀν' ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἐγραψεν. Εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασι πιστεύετε;» (Ἰωάν. Ε'. 46, 47)

Ποῦ ἐγραψεν ὁ Μωυσῆς περὶ τοῦ Ἰησοῦ; Ἐν τῇ Γενέσει, Κεφ. Γ'. στ'. 15, ἐνθα ὁ Θεὸς προαναγγέλλει τὴν ἐχθραν τὴν μεταξὺ τοῦ σπέρματος τοῦ ὄφως καὶ τοῦ σπέρματος τῆς γυναίκος, καὶ ὅτι τῆς μὲν γυναίκος τὸ σπέρμα θὰ συντρίψῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ ὄφως, ὁ δὲ ὄφις θὰ κεντήσῃ μόνον τὴν πτέρναν τοῦ σπέρματος τῆς γυναίκος.

Ἀλλὰ καὶ ἄλλαχθ' ὁ Κύριος ἡμῶν ἐδήλωσε τὸ θεῖον κύρος καὶ τὴν αὐθεντίαν τοῦ Μωυσέως. «Ὅτε, μετὰ τὴν ἀνάστασίν του, ἀπὸ τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐπορεύετο εἰς Ἐμμαοὺς μετὰ δύο ἐκ τῶν μαθητῶν, ἀρξάμενος, λέγει ὁ Εὐαγγελιστὴς (Λουκ. ΚΔ'. 27) ἀπὸ Μωυσεῶς καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν διηρμήνευσεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς Γραφαῖς τὰ περὶ αὐτοῦ».

Ἄς ἐνθυμίσωμεν ἀκόμη εἰς τὴν κ. Παρρέν ἕνα λόγον τοῦ Ἰησοῦ ἀναφερόμενον εἰς τὴν Γένεσιν τοῦ Μωυσεῶς,

καὶ εἰδικώτερον εἰς τοὺς πρωτοπλάστους. Οἱ Φαρισαῖοι τὸν ἐπείραζόν ποτε λέγοντες: «Εἰ ἐξεστὶν ἀνθρώπῳ ἀπολῶσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς: οὐκ ἀνέγνωτε δι, ὁ ποιήσας ἀπ' ἀρχῆς ἔρρεν καὶ θᾶλιν ἐποίησεν αὐτοὺς; καὶ εἶπεν: ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται τῇ γυναίκι αὐτοῦ καὶ ἑσονται οἱ δύο εἰς ὅρακα μίαν;» (Ματθ. ΙΘ'. 4, 5). Πῶς ἀναγινώσκονται ταῦτα τὰ λόγια, εἰς τὰ ὁποῖα ὁ Ἰησοῦς ἀναγνωρίζει τὸ κύρος τῆς ἀληθείας; Εἰς τὴν Γένεσιν τοῦ Μωυσεῶς, ἐν Κεφ. Β'. στίχ. 24ο.

Κατὰ ταῦτα, μεταξὺ τῶν περὶ πρωτοπλάστων καὶ Γενέσεως δοξασιῶν τῆς κ. Παρρέν, καὶ τῶν περὶ τῶν αὐτῶν τούτων βεβαιώσεων τοῦ Ἰησοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, ὑπάρχει ἀδιέλλακτος ἀντιθέσις, καὶ χαίνει ἄβυσσος ἀνυπολόγιστος. Τί εἶνε κατὰ τὴν κ. Παρρέν, ἀμασσοῦσαν πεπαικωμένα ἡσθεῖ φλυαρήματα, ἡ Γένεσις τοῦ Μωυσεῶς; Ἐβραϊκὴ παράδοσις, τὴν ὁποῖαν στηρίζει μόνον τυφλὴ καὶ ἀκαταλόγιστος πίστις. Ἡ δὲ περὶ πρωτοπλάστων διήγησις της; Μυθολόγημα, κατὰ τοῦ ὁποίου διαμαρτύρεται ἡ ἐντελὴς κτηνώδης κατάστασις ἀνθρώπων τῆς συγχρόνου ἐποχῆς. Ἐνθ' κατὰ τὸν Ἰησοῦν ἡ περιφρονητικὴς ὑπὸ τῆς κ. Παρρέν ἀποκαλουμένη ἐβραϊκὴ παράδοσις εἶνε συγγραφή τοῦ Μωυσεῶς, θεοῦ κύρους, θεοπνεύστοι δὲ χαρακτηρίζονται οἱ ἐν αὐτῇ λόγοι περὶ πρωτοπλάστων καὶ τῆς ἱερᾶς καὶ ἀρρήτου αὐτῶν ἐνώσεως, ὑπὸ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ. Θὰ ἐξακολουθήσῃ ἄρα γε ἡ κ. Παρρέν καὶ κατόπιν τούτων νὰ ἀρνήται τὸ κύρος τῆς Γενέσεως, τὴν θεοπνευστίαν τοῦ Μωυσεῶς, καὶ τὴν περὶ πρωτοπλάστων διήγησιν αὐτοῦ, ἣν ἀποδέχεται ὡς ἀληθὴ καὶ ἀναγνωρίζει ὡς ἀκριβὴ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς; Ἐάν ἐξακολουθήσῃ ἐμμένονσα εἰς τὴν πλάνην της, τότε κατήγορός της δὲν θὰ ᾖνε μόνος ὁ Μωυσῆς, ἀλλὰ καὶ ὁ Χριστός. Ἐάν ἐκεῖνὴ θέλῃ νὰ ἐπικαλεῖται τὸν Ἰησοῦν, μνηστηρίζουσα τὸν Μωυσῆ, ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς τῇ καθορίζει καθαρῶς τὴν θέσιν της, ὅπως ἔκαμε καὶ εἰς τοὺς Ἰουδαίους: «Εἰ ἐπιστεύετε Μωσῇ, εἶπεν, ἐπιστεύετε ἀν' ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἐγραψεν. Εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασι πιστεύετε;»

Μεταξὺ Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης ὀφίσταται στενὴ καὶ ἀδιάρρηκτος ἀλληλεγγύη. Ὁ ἀπιστῶν εἰς τὰ ῥήματα τοῦ Μωυσεῶς ἀπιστεῖ καὶ εἰς τὰ λόγια τοῦ Ἰησοῦ, τοῦ ἀναγνωρίσαντος τὸ κύρος τῆς Γενέσεως, καὶ τὴν ἀλήθειαν τῆς περὶ πρωτοπλάστων Μωσαϊκῆς ἀφηγήσεως. Ἡμεῖς δὲ, οἱ μετ' ἀκριβείας καὶ ἐπιστασίας παρακολουθήσαντες καὶ ἐλέγξαντες τὰς περὶ τῶν Γραφῶν πλάνας τῆς κ. Παρρέν καὶ τὰς ὑπ' αὐτῆς ἐξηγήσεις βιβλίων ὁλιστικῶν καὶ ἀθεϊστικῶν, δὲν διστάζομεν νὰ τῇ εἴπωμεν, ὅτι ἡ περισσὴ εὐκολία καὶ τὸλμη, μεθ' ἧς κατὰδικάζει ἐκάστοτε τὴν Παλαιὰν Γραφὴν καὶ χαρακτηρίζει ὡς τυφλὰς ἐβραϊκὰς παραδόσεις δσα αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐχαρακτήρισεν ὡς ὑπαγορευθέντα ἐκ

θείας ἐμπνεύσεως καὶ ἀποκαλύψεως, ἡ τοιαύτη, λέγομεν, εὐκολία καὶ τόλμη τῆς συντακτρίας τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν», λόγον κύριον ἔχει τὸν συγκεχυμένον καὶ λίαν ἐπιπόλαιον τρόπον, καθ' ὃν ἀντιλαμβάνεται τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν Θεότητα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ τὴν δι' αὐτοῦ τελεσθεῖσαν ἀποκάλυψιν καὶ σωτηρίαν.

Θὰ διαμαρτυρηθῇ ἄρ' γε διὰ τοῦτο καὶ θὰ ἀναβοήσῃ ἐναντίον μας ἡ κ. Παρρέν, ὅτι τὴν ἀδικούμεν καὶ τὴν συκοφαντοῦμεν; Ἐὰν τὸ κάμῃ εὐλκρινῶς, τότε ἀκριβῶς θὰ κυρώσῃ τὴν περὶ αὐτῆς κρίσιν ἡμῶν· διότι θὰ ἀποδείξῃ, ὅτι ὀμνιεῖ περὶ Χριστοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ, χωρὶς νὰ ἔχῃ ὅχι ἐπίγνωσιν, ἀλλ' οὐδὲ στοιχειώδη γνῶσιν τοῦ ἔργου τοῦ Χριστοῦ, τῶν ἱστορικῶν καὶ ἡθικῶν λόγων ὁσίντες τὸ ὑπηγόρευσαν, καὶ τῶν ὁρῶν, ὅφ' οὗς τελεῖται ἡ ἐν Χριστῷ δικαίωσις καὶ ἀναγέννησις τῶν ψυχῶν.

Ἡ κ. Παρρέν ἐνομάζει τὸν Ἰησοῦν Θεάνθρωπον· ὑπὸ ποίαν ἄρ' γε ἔννοιαν καὶ ὑπὸ ποίον χαρακτήρα; Δὲν πιστεύομεν, ὅτι ἐν τῷ πνεύματι τῆς περιπολεῖ ἡ ἰδέα τοῦ Θεανθρώπου τοιαύτη, ὅποια ἐξέρχεται ἐκ τοῦ ἀσεβοῦς ἔργου τοῦ Ῥενάν καὶ τῶν δοξάζοντων, ὅτι ὁ Ἰησοῦς, προσελεύσεως ἀνθρωπίνης, καθὼς πάντες ἡμεῖς, ἀπέκτησεν ὅμως δικαίωμα ἐπὶ τοῦ τίτλου τοῦ Θεανθρώπου, μόνον διότι κατάρθωσε τὴν ἰσχυροτάτην πτῆσιν καὶ προσέγγισιν πρὸς τὸ θεῖον. Ἡ κ. Παρρέν θέλομεν νὰ πιστεύομεν ὅτι δέχεται τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ὅποιον αὐτὸς οὗτος παρέστη τὸν ἑαυτὸν τοῦ καὶ τὸν προσκυνεῖ ἡ Ἐκκλησία του, Ἰὸν καὶ λόγον τοῦ Θεοῦ, ὑπάρχοντα ἀπ' αἰώνων, φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, τακτωθέντα διὰ πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου, καὶ ἐνανθρωπήσαντα ὅπως μᾶς σώσῃ ἐκ τῶν ἁμαρτιῶν μας καὶ μᾶς ἀναγείρῃ ἐκ τῆς πτώσεώς μας.

Κατὰ τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Ἰησοῦς εἶνε τὸ σπέρμα τῆς γυναικός, τὸ ὅποιον συνέτριψε τὴν κεφαλὴν τοῦ ὄφρος, κατὰ τὴν ἐν τῇ Γενέσει πρόρρησιν τοῦ Θεοῦ, ἡ δὲ ἐνσάρκωσις του καὶ ἡ θυσία του αἰτίαν μὲν ἔσχον τὴν διὰ τῆς παραβάσεως τῶν πρωτοπλάστων ἐκπτώσιν καὶ διαφθορὰν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καὶ τὴν εἰς θάνατον καὶ κόλασιν κατάκρισιν αὐτῆς, σκοπὸν δὲ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας καὶ τὴν εἰς αὐτὸ παροχὴν χάριτος καὶ ζωῆς αἰώνιου. Ἰδοὺ τί γράφει περὶ τούτου τὸ περίλαμπρον τοῦ Χριστοῦ στόμα, ὁ Παῦλος, ἔχων περὶ πρωτοπλάστων τὰς ἐκ τῆς Γενέσεως τοῦ Μωυσέως ἀπορροῦσας πεποιθήσεις, εἰς τὴν καταπολέμησιν καὶ τὴν διάψευσιν τῶν ὁποίων μετὰ τόσον θλιβεῆς καὶ ἀκρίτου σπουδῆς προβαίνει ἐκείνους ἡ κ. Παρρέν. «Διὰ τοῦτο, ὡς περ δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθε, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διήλθεν, ἐφ' ὃ πάντες ἥμαρτον. . . . Ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωσέως, καὶ ἐπὶ τοῖς μὴ ἁμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως τοῦ Ἀδὰμ, ὅς ἐστι τύπος τοῦ μέλλοντος· ἀλλ' οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτω καὶ τὸ χά-

ρισμα· εἰ γὰρ τῷ τῷ ἐνὸς παραπτώματι, οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῶ μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσεισε. Καὶ οὐχ ὡς δι' ἐνὸς ἁμαρτήσαντος τὸ δῶρημα· τὸ μὲν γὰρ κρίμα ἐξ ἐνὸς εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα. Βί γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσε διὰ τοῦ ἐνὸς, πολλῶ μᾶλλον οἱ τὴν περισσεύαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασιλεύσουσι διὰ τοῦ ἐνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ κ. τ. λ.» (Ῥωμ. Ε'. 12-18).

Κατὰ ταῦτα ἡ ἐνσάρκωσις τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ θυσία αὐτοῦ ἐπραγματοποιήθησαν, ὅπως διὰ τοῦ ἐνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔλθῃ ἡ δικαίωσις, ἡ χάρις καὶ ἡ ζωὴ εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος, τὸ παρασυρθὲν εἰς τὴν ἁμαρτίαν, τὴν πτώσιν καὶ τὸν θάνατον, διὰ τῆς παρακοῆς καὶ τοῦ παραπτώματος τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου Ἀδὰμ. Ἐὰν λοιπὸν τὰ περὶ πρωτοπλάστων καὶ ἀνθρωπίνης πτώσεως διὰ τῆς παρακοῆς αὐτῶν ᾖνε, καθὼς θέλει ἡ κ. Παρρέν, μυθολογήματα τῆς ἐβραϊκῆς παραδόσεως· ἐὰν ἡ βεβαιωμένη καὶ ὑπὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης παρακοῆς καὶ παραβάσεως δὲν ἔγεινε πραγματὶ· ἐὰν τὸ ἀνθρώπινον γένος ἐνέσθεν δὲν ἐβάρυνεν ἁμαρτία καὶ παράπτωμα, τότε ἡ ἐνσάρκωσις καὶ ἡ θυσία τοῦ Χριστοῦ μένει πρᾶξις ἀνευ λόγου καὶ ἀνευ σκοποῦ, τότε τὸ Εὐαγγέλιον στηρίζεται ἐκ ἀρχῇν πλάνης καὶ ψεύδους, τότε ὅλον τὸ ἐν τῷ Χριστῷ ἐνεργούμενον μυστήριον δικαιοσύνης, ἀναγεννήσεως καὶ σωτηρίας, εἶνε ἀπλὴ κωμῶδια τῶν ἀνοήτων καὶ τῶν δευσιδακμόνων, τότε αἱ Ἐκκλησίαι μας πρέπει νὰ κατέρει- πωθῶσι καὶ αἱ ἱεραὶ τράπεζαι τῶν νὰ ἀντραποῦσι, τότε ἐνσάρκωσις τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ πρὸς λύτρωσιν ἀπὸ τοῦ παραπτώματος καὶ τῆς διὰ τοῦ Ἀδὰμ μεταδοθείσης ἁμαρτίας, καὶ ἐνοχὴ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καὶ ἐξίλασμός καὶ δικαιοσύνη καὶ ἀναγέννησις καὶ βάπτισμα καὶ θεία κοινωνία καὶ πάντα ὅσα διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἀποστόλων παρεδόθησαν ὑπὸ τὰς δύο ταύτας ἀρχάς, τὴν διὰ τοῦ Ἀδὰμ ἐνοχὴν καὶ καταδίκην τοῦ ἀνθρώπου, τὴν διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπαλλαγὴν καὶ ζωοποιὸν δικαίωσιν αὐτοῦ, ὅλα αὐτὰ τότε πρέπει νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὴν τάξιν τῶν τυφλῶν παραδόσεων καὶ τῶν μυθολογημάτων, μετὰ τῆς Παλαιᾶς δὲ Διαθήκης νὰ συριχθῇ καὶ ἡ Νέα, καὶ ὁ Ἰησοῦς νὰ ἀποδοκιμασθῇ καὶ ἀπορριφθῇ ὁμοῦ μετὰ τοῦ Μωυσέως! Ἰδοὺ τοῦ ἀγίου αἱ δοξασίαι, ἃς περιτύσσεται καὶ υἱοθετεῖ τοσοῦτον φιλοστόργως ἡ κ. Παρρέν· εἰς τὴν ἀπόρριψιν ὁλοκλήρου τῆς Γραφῆς καὶ εἰς τὴν καταδίκην ὁλοκλήρου τοῦ χριστιανικοῦ οἰκοδομήματος, ὅπως ἐπὶ τῶν ἐρειπίων αὐτοῦ ἐγκαθιδρυθῇ ὁ ἀπαίσιος δαίμων τῆς ἀθεΐας καὶ τῆς ἀπιστίας, ἐπισύρων μετ' ἐαυτοῦ ζόφον διὰ τὴν διάνοιαν, διαστροφὴν διὰ τὴν καρδίαν, καὶ ἄργια διὰ τὰς αἰσθήσεις.

Ἀλλ' αἱ περὶ Γενέσεως καὶ πρωτοπλάστων δοξασίαι τῆς κ. Παρρέν δὲν ἀντιτίθενται μόνον πρὸς τὰς βεβαιώ-

σεις τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, πρὸς τὰς ῥήσεις τοῦ Εὐαγγελίου καὶ πρὸς τὰς θεμελιώδεις βάσεις καὶ ἀρχὰς τῆς θείας ἡμῶν θρησκείας· αἱ δοξασίαι τῆς αὐταὶ δὲν ἔχουσιν ἀπολύτως κανὲν ἐρείσμα οὔτε ἐκ τῆς ἱστορίας, οὔτε ἐκ τῆς ψυχολογίας, οὔτε ἐκ τῶν νῦν χρόνων, οὔτε ἐκ τῶν ἀποτάτων, καὶ εἰς τὴν περὶ τούτου ἀπόδειξιν παρακαλοῦνται ἡδὴ οἱ ἀναγνώσται νὰ παρακολουθήσωσιν ἡμᾶς.

(Ἐπεται τὸ τέλος).

ΕΝΑ ΛΟΓΟΝ ΜΟΝΟΝ

Ἄμόνον εἰπέ λόγον, Κύριε, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου (Ματθ. Ε'. 8).

Τὴν ἀσκοπὸν λογοκοπίαν κατεδίκασεν ὁ Ἰησοῦς, ὅτε περὶ τῆς προσευχῆς εἶπε: Ἄμὴ βαττολογήσῃτε προσευχόμενοι» (Ματθ. 5'. 7). Καθὼς οἱ ἐθνικοὶ ἀσκόπως πολυλογού- ντες ἐν τῇ προσευχῇ, νομίζουσιν, ὅτι εἰσακούονται, οὕτω καὶ ἡμεῖς, ἀσκόπως λογοκοποῦντες, προσπαθοῦμεν νὰ φανώμεν ὅτι πολλὰ σκεπτόμεθα. Πόσον διαφώρις μᾶς διδάσκει νὰ λαλῶμεν ὁ Χριστός! Οἱ λόγοι του ἐκφράζουσι τὸ ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ λεχθῇ, ἕκαστος δ' ἔχει ἔννοιαν καὶ δύναμιν, καὶ ἅπαντες ὁμοῦ ἀπαρτίζουν μικρὸν τόμον. Αἱ σύντομοι ὁμιλίαι του, οἱ ὀλίγοι καὶ οἰσιώδεις λόγοι του, ἤρκεσαν εἰς ἀνακαίνισιν τῆς γῆς. Καὶ ἐνθ' οἱ ἄνθρωποι ἔχουσι συχνὰ ἀνάγκην ἐγκωδῶν τόμων εἰς δόξαν τῶν σκέψεων τῶν, τοῦ Χριστοῦ αἱ σκέψεις εἶνε σφόδρα ἀθάνατοι χαροῦντες εἰς τὸ κοῖλον τῆς χειρὸς καὶ ἱκανοὶ νὰ εἰσδύσωσιν εἰς τὸν ἡθικὸν κόσμον κατὰ πάντας τοὺς αἰῶνας.

Καθὼς ἡ γυνὴ ἡ πάσχουσα προσηυθάνθη, ὅτι ἡ ἀπλὴ ἐπὶ δευτερολόγου ἐπαφὴ τοῦ Χριστοῦ ἡδύνατο νὰ τὴν θερα- πεύσῃ, οὕτω καὶ ὁ ἐκατόνταρχος τοῦ Εὐαγγελίου ἐγγνώρισε διὰ τοῦ φωτός τῆς πίστεως τὴν δύναμιν ἐνὸς μόνου λό- γου τοῦ Ἰησοῦ, καὶ οὐδὲν ζήτην πλέον, γνωρίζων καὶ αἰ- σθανόμενος, ὅτι ὁ μόνος οὗτος λόγος ἄρκει. Ἡ ἀπιστία ζητεῖ θαύματα, διὰ νὰ πεισθῇ, ἡ πίστις ἔνα μόνον λό- γον. Ἡ πίστις εἰς τοὺς λόγους τοῦ Ἰησοῦ, εἰς τὴν δύ- ναμιν ἐκείνης αὐτοῦ λέξεως, ἥτις εἶνε θεία, ἰδοὺ ὁ χα- ρακτήρ ὁ ἀπαράτητος τοῦ ὀρθοδόξου χριστιανοῦ.

Ἐχομεν τὴν ἀπόλυτον ταύτην πίστιν εἰς τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου; Ἐδοκιμάσαμεν, εἰμεθα πρόθυμοι νὰ δοκιμά- σωμεν ἐμπράκτως τὴν δύναμιν ἐκείνου αὐτοῦ λόγου; Ὅτε ὑπὸ τῆς ἀμφιβολίας κατετρυχόμεθα μὲ ἀναπορά- σιστον καὶ τεταράγμένην θέλησιν καὶ ἀγαπήσαν ἐν σκο- τισμῷ καρδίαν, ἡσθάνθημεν τότε ἔνα μόνον τοῦ Χριστοῦ λόγον ἱκανὸν νὰ δώσῃ εἰς ἡμᾶς τὴν βεβαιότητα, νὰ ἐμ- πνεύσῃ σταθερὰν χριστιανικὴν ἀπόφασιν, νὰ μᾶς παρηγο- ρήσῃ καὶ ἐνισχύσῃ; Ἐμάθομεν ἐκ τῆς εὐτελοῦς πείρας ταύτης νὰ μετρίζωμεν τοὺς λόγους μᾶς, νὰ ἀποβάλλωμεν τοὺς ἀνωφελεῖς ἐξ αὐτῶν, ἀληθινοὺς, οὐσιώδεις, ἰσχυροὺς νὰ τοὺς καθιστώμεν, ὡς λόγους ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύ- ματος ἐμπνευσμένους; Ἐδιδάξαμεν καὶ τοὺς ἄλλους νὰ δοκιμάσωσιν ὡς ἡμεῖς διὰ τῆς ὑπακοῆς εἰς τὸν Χριστόν,

ὅτι εἰς μόνος τοῦ Χριστοῦ λόγος εἶνε προτιμητέος πολλῶν βαττολογημάτων;

Π. Κ. Γκορογιάννης
δικάτορος τῆς ἐν Γαλατζίῳ ἑλλην. Ἐκκλησίας.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΤΗΣ Α. Θ. Π. ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΩΑΝΝΙΜ ΤΟΥ Γ' ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΝ ΤΗ Ι. ΣΚΗΤΗ· ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΑΝΝΗΣ ΕΝ ΑΘΩ·

Ἰωάννημ ἐλέφ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταν- τνουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικός Πατριάρχης.

Ὁσιώτατε ἐν Ἱερομονάχοις, κύριε Μητῶ Δικαίε τῆς Ἱερᾶς Σκήτης τῆς ἁγίας Ἀννης, καὶ λοιποὶ δσιώτατοι Πατέρες, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν Μαριότη- τος, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Οὐ μόνον ἐν συνόλῳ τῇ εὐαγεί καὶ ἀγιωνύμῳ ὁμῶν πολιτεία καὶ τῇ ταύτην διεπούτῃ ἀρχῇ τῆς Ἱερᾶς Συν- τέξεως καὶ Ἐπιστάσεως, ἀλλὰ καὶ ἐκείσθι τῶν σεπτῶν καὶ Ἱερῶν Μονῶν καὶ Σκητῶν χάριτας ὀφειλομεν καὶ ὁμο- λογοῦμεν ἐπὶ τῇ πρὸς ἡμᾶς ἐκδηλωθείσῃ πολλῇ προθυ- μίᾳ καὶ νικήσῃ στοργῇ κατὰ τὴν πολυετῇ ἐν Ἀθῶ διαμο- νῇ ἡμῶν καὶ ἐπὶ τοῖς διατρανωθεῖσιν αἰσθήμασι ψυχικῆς εὐφροσύνης κατὰ τὴν εὐδοκίαν Θεοῦ συντελεσθεῖσαν ἐκλό- γην ἡμῶν τὸ δεύτερον ὡς κυβερνήτου τοῦ Θεοπαгоῦς σκά- φους τῆς Ἐκκλησίας. Τὴν ἐπὶ τούτοις πνευματικὴν αὐτῶν ἀγαλλίαν αἱ ἱεραὶ Μοναὶ καὶ Σκῆται τεκμηριώσασθαι ἡμῖν εἴτε διὰ συγχαρητηρίων γραμμάτων εἴτε δι' ἐπτάκτων ἀπεσταλμένων, τρανὸν παρέσχον μαρτύριον περὶ τῆς ἀγα- θῆς αὐτῶν γνώμης καὶ τῆς πρὸς τὴν Μητέρα Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν ἀκραιφνοῦς αὐτῶν ἀφοσιώσεως. Ὅθεν προαγόμεθα, ἵνα καὶ τῇ ἡμῶν ἐσιώτῃ σὺν τοῖς λοιποῖς ἀδελφοῖς ἐκφράσωμεν τὰς ἐγκαρδίους ἡμῶν εὐχαριστίας ἐπὶ τῇ προθύμῳ ἐν ταῖς ἐκδηλώσεσι ταύταις συμμετοχῇ τῆς Ἱερᾶς Σκήτης τῆς ἁγίας Ἀννης, πρὸς ἣν μετ' ἀγά- πης ἀπονέμομεν τὴν Πατριαρχικὴν ἡμῶν εὐλογίαν, ἐπι- καλούμενοι ἅμα τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ ἀπείρον Αὐτοῦ ἔλεος.

Ἐφ' αὐτῇ Ἰουλλοῦ κα'.

Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χρῷ εὐχέτης.

ΚΑΡΟΛΟΥ ΦΛΕΓΕΛ

ΥΠΕΡ ΤΩΝ

ΔΕΙΝΟΠΑΘΟΥΝΤΩΝ ΣΠΟΤΤΑΛΙΩΝ

8. Οἱ γυμνοὶ δύναι κατέρχονται μέχρι τοῦ λῖαν σημαν- τικοῦ βάθους τῶς 80 μέτρων, μένουσι δὲ ἐντὸς τοῦ ὕδα- τος 1 1/2 ἕως 2 λεπτά, ὀλίγιστοι δὲ 2 1/2 ἕως 3. Ὅπως καταβαλὴν ταχύτερον, ἐγχειρίζεται ὁ δούτης ἐπίτηδες πρὸς τοῦτο λελασμένην πλάκα λευκοῦ μαρμάρου, ζυγίζουσαν

περίπου 12 δεκάδας, και, κρατών αυτήν εμπροσθεν εαυτού, πηδᾷ από τοῦ πλοίου κατά κεφαλῆς εἰς τὴν θάλασσαν, ἐν ᾧ χονδρὸν σχοινίον, προσδεδεμένον ἐνθεν μὲν εἰς ὀπὴν τῆς πλακῆς, ἐνθεν δὲ διὰ λεπτοτέρου σχοινίου εἰς τὸν καρπὸν τῆς δεξιᾶς, ἀκολουθεῖ αὐτῷ· αὕτη δὲ ἡ πλάξ μετὰ τοῦ σχοινίου καλεῖται σκηνοδίαι. Χρῶμενος τῇ πλακίῳς πηδᾷ, ὁ δῦτης μετὰ μεγάλης ταχύτητος διευθύνεται εἰς τὸ, ὅπερ ἐπιθυμεί, μέρος, καὶ περιπατεῖ ἄκρως τοῖς ποσὶν ἐπὶ τοῦ ὁμαλοῦ πυθμένος τῆς θαλάσσης ἢ ἐπὶ ὑφάλων βράχων, ἀποσπῶν καὶ βάλλων τοὺς σπόγγους εἰς δίκτυον, ὅπερ κρέμαται ἐκ τοῦ αὐχένος καὶ τῆς ζώνης αὐτοῦ. Εἰς σημεῖον, διδόμενον ὑπ' αὐτοῦ διὰ τοῦ σχοινίου, ἀνελκύεται ὑπὸ δύο ἐπὶ τοῦ πλοίου συντράφων καὶ ἀναπαύεται ὀλίγον μέχρι νέας καταδύσεως. Ὁ μόνος δὲ κίνδυνος, ὃν ὑφίσταται, προέρχεται ἐκ τῆς ἐπιθέσεως τοῦ καρχαρίου· αἱ δυστυχίαι ἡμῶς αὐταὶ συμβαίνουσι σπανίως.

9. Ὁ δὲ δεύτερος τρόπος τῆς σπογγαλιείας γίνεται διὰ κάμακος ἢ τριαίνης, ἐχοῦσης τέσσαρας ἄκρας σιδηρᾶς ἐπὶ δύο στερεῶς συνδεδεμένων κονταρίων ἕως 20 μέτρων ἐν λέμβῳ μετὰ 3 ἕως 5 ἀνδρῶν. Μεταχειρίζονται δὲ οὗτοι καὶ ὀπτικήν ὄργανον ἀπλούστατον, συνιστάμενον ἐκ κυλίνδρου ἐκ λευκοσιδήρου, ἔχοντος πρὸς τὴν βᾶσιν ὕαλοπίννακα, καὶ διὰ πίεσεως ἐλαφρᾶς ἐξομαλῶν τὴν ἐπιφανείαν τῆς θαλάσσης, καὶ οὕτω διανυγέστερον καθιστῶν τὸ ὕδωρ. Ὁ δὲ τρίτος τρόπος τῆς σπογγαλιείας γίνεται διὰ τῆς γαγγάμου, κοινῆς γαγγάβας λεγομένης, δηλαδὴ σακκοειδοῦς δικτύου περίπου 4 μέτρων τὸ μήκος, συρμένου ἐπὶ τοῦ ὁμαλοῦ πυθμένος τῆς θαλάσσης ἐν σημαντικῇ βάθει, ἀποφεύγοντος δὲ τὰς ἐπικινδύνους δι' αὐτὸ ἀνωμαλίας τοῦ πυθμένος, ὅφρα καὶ βράχους· ἐν βάθει δὲ μερίζον τὸν 100 μέτρων δὲν βλέπτει οὐδέν, διότι δι' οὐδενὸς ἄλλου τρόπου δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ φθάσῃ εἰς τοσοῦτον βάθος, σήκονται δὲ οἱ σπόγγοι, ἐκ δὲν ἀλιεῦνται διὰ τῆς γαγγάμου. Ἐπίσης εἶνε ἀβάσιμος ἡ φήμη, ὅτι δῆθεν αἱ γαγγάμοι βλέπτουσι τὸν γόνον τῶν ἰχθύων, ἐνθ' οὗτοι ῥίπτουσι τὸν γόνον αὐτῶν ἐπὶ ὑφάλων πετρῶν πλησίον τῆς ἐπιφανείας. Ἦνα θερμαίνηται ὑπὸ τοῦ ἥλιου καὶ ἐκκολάπτονται οὕτω τὰ μικρὰ ὀψάρια.

10. Τὰ πλοῖα τῶν τριῶν καλῶν τρόπων τῆς σπογγαλιείας διακρίνονται εἰς λέμβους, κοινῶς γιάλας λεγομένους, καὶ σκάφας· τῶν μὲν πρώτων ἐπιβαίνουν 3 ἕως 8 σπογγαλιεῖς χειρίζονται τοῦ κάμακος ἢ δῦται, τῶν δὲ δευτέρων 8 ἕως 10 δῦται ἢ χειρίζεται τῆς γαγγάμου. Ἡ ἡλικία τῶν σπογγαλιῶν ποικίλλει ἀπὸ 14 ἕως 50 ἐτῶν, εἰς δὲ αὐτῶν εἶνε ὁ ἰδιοκτήτης καὶ πλοίαρχος τοῦ πλοίου· ἐντὸς δὲ τῶν σκαφῶν τῶν γυνῶν δυτῶν ὑπάρχουσι καὶ δύο κωπηλάται πρὸς κωπηλασίαν καὶ ὑπηρεσίαν τῶν δυτῶν, οἵτινες τρώγουσι μόνον τὴν ἐσπέραν μετὰ τὴν ἐργασίαν. Τὸ ἀντίτιμον ὅλης τῆς ἐκκινήσεως διανέμεται μεταξὺ τῶν δυτῶν ἀνὰ ἴσα μερίδια, τὸ δὲ πλοῖον λαμβάνει ἐπίσης ἐν, οἱ δὲ κωπηλάται ἀνὰ ἡμίση μερίδιον ἢ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὀρισμένον μισθόν. Εἷνε δὲ αἱ σκάφαι πλοῖα

λίαν ταχύπλοα, ἔχουσαι χωρητικότητα 4 ἕως 5 τόνων, ἕνα ἰσθὺν μετὰ κεφαλῆς καὶ 5 ἰσθίων, καὶ 3 ζεύγη κωπῶν πρὸς κίνησιν ἐν νηνεμίᾳ ἢ καὶ κατ' ἐναντίου ἀνέμου.

11. Ὁ δὲ τέταρτος τρόπος τῆς σπογγαλιείας διεργάζεται διὰ σκαφάνδρου, τοῦ ἀποτροπαίου τούτου μηχανήματος, τοῦ τῶσιν δυστυχίαν καὶ ἐρήμωσιν εἰς τοὺς σπογγαλιευστοὺς πληθυσμοὺς ἐπενεγκόντος, ἐξ ὅτου τῷ 1866 εἰσῆλθον εἰς τὴν σπογγαλιείαν. Τὸ πλοῖον, ὅπερ ἐργάζεται διὰ σκαφάνδρου, δέχεται 6 ἕως 12 δῦται καὶ ἰσθίους ἀνδρας διὰ διαφόρους ὑπηρεσίας, συνοδεύεται δὲ πάντοτε ὑπὸ ἄλλου πλοίου, βραττέρως, φερούσης τὰς τροφὰς καὶ διάφορα σκεύη, δεχομένης δὲ καὶ τὸ ἄλιευμα. Ἡ ἐκκίνησης δύο τοιοῦτων πλοίων μετὰ σκαφάνδρου, καλῶς ἐρωπλισμένων δι' ἐν ὅρος διὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Ἀφρικῆς, ἀπαιτεῖ τὸ ποσὸν 40,000 φράγκων χρυσῶν· ἡ ἐκκίνησης δὲ σκάφης μετὰ γυνῶν δυτῶν μόνον ὡς ἔγγιστα 3000 φράγκων· ἡ δὲ λέμβου εἶναι πολλὸ ὀλιγότερον. Καθ' αὐτὸ τὸ σκαφάνδρον εἶνε ἐφεύροσις εὐεργετικωτάτη διὰ διαφόρους ὑποβρυχίους ἡσυχούς ἐργασίας, ἀλλ' ἡ ἐν τῇ σπογγαλιείᾳ κατάχρησις αὐτοῦ εἶνε ὀλεθριωτάτη διὰ τοὺς σπογγαλιεῖς καὶ διὰ τοὺς σπόγγους. Ὁ ἐν τῷ σκαφάνδρῳ δῦτης, ἐὰν δένωνος προφυλάττηται, δύναται νὰ ἐργάζεται ἄνευ μεγάλου κινδύνου ἐντὸς βάθους μέχρι 30 μέτρων· ἐν βάθει δὲ μερίζον τῶν 30 ἕως 85 μέτρων, μέχρι τοῦ ὁποῦν ὁ δυστυχὴς νῦν συχνὰ ἀναγκάζεται νὰ καταβαίνει, ὁ ἀὴρ, ὁ καταβιβασθόμενος διὰ τῆς ἀεραντλίας τοῦ σκαφάνδρου ὑπὸ δύο ἀνδρῶν, εἶνε ἀναλόγως πεπιεσμένος. Ἦνα κατά-δαμάξῃ τὴν ἀναλόγως τῷ βάθει αἰε βαρύτεραν πίεσιν τῆς θαλάσσης, σπύδρε σφίγγουσαν τὸ φέρεμα πρὸς τὴν σάρκα τῶν μερῶν τοῦ σώματος, καὶ οὕτως ὠθοῦσαν τὸ αἷμα διαρκῶς πρὸς τὰ ἄνω μέρη, πρὸς τὴν καρδίαν καὶ τὴν κεφαλὴν.

12. Τὸ φοβερὸν εἶνε, ὅτι ὁ ἐν τῷ σκαφάνδρῳ δῦτης οὐδ' ὅλως αἰσθάνεται κάτω τὸν ἔσχατον κίνδυνον, ὃν διατρέχει, ἀλλ' αἰφνιδίως προσβάλλεται ὑπὸ παραλυσίας ἥττον ἢ μάλλον βαρείας ἢ καὶ θανατηφόρου μετὰ τὴν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ πλοίου ἐπιστροφὴν, ἕνεκα τῆς βίας ἐκρήξεως τοῦ εἰς τὰς φλέβας αὐτοῦ κυκλοφοροῦντος λίαν πεπιεσμένου αἵματος. Ἀπὸ τοῦ καταστρώματος τοῦ πλοίου ὀρίζει ὁ δὴγός τοῦ δῦτου διὰ τοῦ ὥρολογίου ἀναλόγως τῷ βάθει τὸν χρόνον τῆς ἐν τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης διαμονῆς αὐτοῦ· ἀλλ' αὐτὸ τὸ ὑπερβολικὸν βάθος εἶνε ἡ βεβαία καταδίκη τοῦ δυστυχοῦς εἰς θάνατον ἢ ἀσθένειαν, τὸ δὲ ζήτημα εἶνε μόνον, πότε, ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν, μηνῶν ἢ ἐτῶν· τὸ δὲ ὥρολόγιον τοῦ δῦτου εἶνε ἐνταῦθα μάλλον μία ψευδὴς παρηγορία τοῦ δυστυχοῦς, ὅτι δῆθεν μεριμνῶσιν ὑπὲρ αὐτοῦ. Οἱ πλοίαρχοι δὲ ἀναγκάζονται νὰ καταβιβάζωσι τὸσον βαθέως τοὺς δυστυχεῖς δῦτας, διότι εἰς τὰ ἀβαθῆ μέρη τῆς θαλάσσης ἐξηντλήθησαν ἤδη ὅλε-τελως οἱ σπόγγοι ἀκριβῶς διὰ τῶν σκαφάνδρων, καὶ διότι οἱ δῦται, προσβλέποντες θάνατον καὶ ἀσθένειαν, προσπαθοῦσι νὰ καθησυχάζωσι τὴν συνειδήσιν αὐτῶν διὰ ὑπερβολικῶν χρηματικῶν ἀπαιτήσεων, ἐπιτευχθεισῶν δὲ τοῦ

των, κατὰσπαταλῶσιν εἰς χροῖα εἰς πρᾶγοπτία καὶ ἀσάτους ματαίως ἐπιδείξεις.

13. Μόνον ἐὰν ὁ δῦτης προτεβλήθῃ ὑπὸ ἐλαφρῆς παραλυσίας καὶ νοσηλεύηται ἐγκαίρως, δύναται νὰ ἀποκτῇ πάλιν τὴν ὑγίειαν· ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει ἀποθνήσκει ἢ ἐν ἀκαρεῖ ἢ λίαν προσεχῶς, ἢ χωλαίνει ἰσθίος, περιπατῶν μετὰ δυσκολίας, ἢ κατάκειται μετ' ἀνοικτῶν πληγῶν. Συχνὰ δὲ καὶ τὰ σκαφάνδρα εὐρίσκονται εἰς κακὴν κατάστασιν, ἐὰν δὲ ὁ σωλὴν, ὁ φέρων τὸν ἀέρα, διατρυνθῇ, ὅπερ αἰε γίνεται ὑπεράνω τῆς θαλάσσης, ὁ δυστυχὴς δῦτης ἀμέσως συνθλίβεται ὑπὸ τῆς λίαν ἰσχυρᾶς πίεσεως τῆς θαλάσσης, πρὶν ἐξουδετερωμένης διὰ τοῦ αἵματος, ὃν δύο βομαλῆες ἄνδρες μετὰ δυνάμεως καταβιβάζουσι διὰ τῆς ἀεραντλίας, ἢ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ φρικτῶς παραμορφοῦται, μαυρίζει καὶ τῶσον ἐξογκοῦται, ὥστε δέον νὰ ἀποτμηθῇ καὶ νὰ κατακερματισθῇ, ἵνα ληφθῇ ἐκ τῆς θαλάσσης περικεφαλαίως· ὀλίγα δὲ λεπτὰ μετὰ τὸ φρικαλέον τοῦτο θέλημα ἄλλος δῦτης ἐνδύεται τὴν αὐτὴν πρὸ ὀλίγου αἰματόφυρτον περικεφαλαίαν τοῦ δυστυχοῦς συντράφου, ἀντιμετωπίζων τὸν αὐτὸν θάνατον δίκην μονομάχου τῆς ἀρχαίας Ῥώμης, τὸν δὲ νεκρὸν ῥίπτουσι ἐντὸς σάκου, βεβαρυμένου διὰ πετρῶν, εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης.

14. Τὰ θύματα δὲ τῶν σκαφάνδρων ἐκ τοῦ Αἰγαίου ἀνὰ τὰ 35 ἔτη τῆς ἐν τῇ σπογγαλιείᾳ καταχρήσεως αὐτῶν βπολογίζονται εἰς τοὺς 4,000 νεκρῶν καὶ 2,000 ἐκ βαρείας παραλυσίας παθόντων καὶ εἰς οὐδεμίαν πλέον ἐργασίαν χρησίμων· ἐξ ἐλαφρᾶς δὲ παραλυσίας ἢ ἐξασθενήσεως πάσχουσι σχεδὸν ὅλοι οἱ ἐπὶ τινι καιρῷ ἐν σκαφάνδρῳ ἐργαζόμενοι, ὥστε ἐπολλαπλασιάσθησαν γῆραι καὶ ὀρεγνὰ ἐν φρικτῷ μέτρῳ μετὰ κακίστων καὶ διὰ τὴν ἡθικὴν συνεπειῶν, πολλοὶ δὲ κόραι δὲν ὑπανδρεύονται ἕνεκα τῆς λειψανδρίας, καὶ διότι γάμος μετὰ δῦτου, ἐργαζομένου ἐν σκαφάνδρῳ, προμηνύει προσεχῇ χρεῖαν ἢ διατροφὴν ἀσθενοῦς συζύγου. Κατ' ὀλεθριωτάτην δὲ συνήθειαν οἱ ἐν τοῖς σκαφάνδρῳ ἐργαζόμενοι δῦται, ἀποσπῶντες καὶ τὰ μικρότερα σπογγίδια, ὅπερ διακρίνουσι διὰ τῶν μεγεθυτικῶν φακῶν τῆς περικεφαλαίας, καταπατοῦντες δὲ διὰ τοῦ βέλους αὐτῶν ἐν ἑνὶ τὸν λεπτεπίλεπτον γόνον τῶν πολυτίμων σπόγγων, βλέπτουσι ἀνεπανορθῶς τὴν ἀναπαραγωγὴν αὐτῶν, ὅπερ τοῖς μὲν τῶν ἐπικιντῶν ἤδη προξενεῖ, τοῖς δὲ προμηνύει τὴν ἐσχάτην πενίαν, τὴν καταστροφὴν.

15. Ὁ ἐν τῷ σκαφάνδρῳ ἐργαζόμενος δῦτης, κοινῶς μηχανικὸς λεγόμενος, εὐρίσκεται ἐν φαύλῳ κύκλῳ, ἐξ οὗ μόνον δι' εὐεργητικῆς νομοθεσίας δύναται νὰ ἐλευθερωθῇ, περιστρεφόμενος δὲ ἐν τῷ φαύλῳ κύκλῳ τούτῳ, ἐκφυλίζει καὶ τὴν κοινωνίαν, εἰς ἣν ἀνήκει. Ἡ πλεονεξία καὶ ὁ κακῶς ἐννοούμενος παλληκαρισμὸς καὶ ἡ ἀνάγκη ὠθοῦν τοὺς πρώτους δῦτας εἰς τὰ σκαφάνδρα, προτρέποντων τῶν ἐκκινητῶν. Ὅτε μὲν πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχων τὸν θάνατον ἢ τὴν τοῦτου χειροτέραν ἀσθένειαν, ὅτε δὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι ὁ ὑπερφόγος εἶναι μίαν φορὰν τὸν ἔσχατον κίνδυνον, ὁ μηχανικὸς, πωλὼν τὴν ὑγίειαν καὶ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἀκριβῶς

εἰς τὸν ἀγοράζοντα, λαμβάνων διὰ μίαν ἐκκίνησην 6 1/2 ἕως 7 μηνῶν 2500 ἕως 4000 φράγκων χρυτῶν, ἐξ ὧν τὸ πλεῖστον κατὰσπαταλᾷ εἰς αἰσιοπαιδείαν καὶ καρεῖα, εἰς παιγνίδια καὶ ματαίως ἐπιδείξεις. Αἱ ἐξωγλωσσικαὶ χρηματικαὶ ἀπαιτήσεις τῶν μηχανικῶν συχνὰ συνοδεύονται ὑπὸ τρόπου προπετοῦς, οἱ ἐκκινῶνται δὲ καὶ πλοίαρχοι ἀνταμειβούσιν αὐτοὺς δι' ὑπερφόγων τόκων, δι' ἐπιβολῆς ἐκτάκτων δώρων, δι' ὑψίστων τιμῶν τὸν παρεχόμενων τροφίμων, καὶ διὰ τῆς ἀμειλίχτου καταθυθίσεως αὐτῶν εἰς τὰ μέγιστα βέλη, ὅπου εὐρίσκουσι θάνατον ἢ ἀσθένειαν. Δὲν μένει δὲ ἀτιμώρητος καὶ ὁ πλεονέκτης καὶ σκληρὸς ἐκκινητὴς, ἕνεκα τοῦ ἀκαίρου θανάτου ἢ τῆς ἀσθενείας ἐνὸς ἢ πλείονων δυτῶν, ζημιούμενος ἢ κατατρεφόμενος. Τὸ δὲ ἐμπόριον τῶν σπόγγων περιήλθεν ἐπίσης εἰς κρίσιν ἕνεκα τῶν λίαν ὑψηλῶν τιμῶν τῶν σπόγγων, προκαλοῦμένων διὰ τοῦ λίαν σπατάλου τρόπου τῆς διὰ σκαφάνδρων σπογγαλιείας καὶ μὴ ἀνταποκρινόμενων εἰς τὴν πραγματικὴν αὐτῶν ἀξίαν.

16. Ἐνθ' οἱ σπογγαλιεῖς τῶν τριῶν καλῶν τρόπων διακρίνονται δι' εὐσεβείας καὶ σωροσύνης, οἱ μηχανικοὶ πολὺ παρεξέλιξαν τῆς παλαιᾶς ἀγνότητος, διὰ τοῦ κακοῦ παραδείγματος τὴν νεολαίαν καὶ δολόκληρον τὴν κοινωνίαν διαφθείροντες, συχνὰ δὲ καὶ δραπέται γινόμενοι· ἡ νεότης δὲ, ἢ πρὶν τῶσον ἀγνή, συλλογίζεται ἥδη, πρὶν εἶτι ὑπανδρευθῇ τὸν μηχανικόν, τὸν θάνατον τοῦ μελλονύμφου αὐτῆς καὶ νέον γάμον, δυτεπίτευκτον ὅμως ἕνεκα τῆς λειψανδρίας. Ἐνθ' οἱ πρὶν δολόκληρος ὁ ἀρρην πληθυσμὸς τῶν σπογγαλιευστικῶν τόπων ἐκτὸς τῶν παίδων καὶ ἐσχατογέρων μετὰ χαρᾶς καὶ πυροβολισμῶν ἀνιχνύει εἰς τὴν σπογγαλιείαν ὡς πρὸς πηνήγυριν, χιλιάδας κωπηλατῶν ἐκ τῶν γειτόνων νήσων, νῦν ἀναχωροῦσι σιωπηλοὶ καὶ σοφραὶ ὡς ἐν νεκρικῇ πομπῇ· οὐδὲ τὸ τέταρτον δὲ τοῦ πρὶν πληθυσμοῦ ἀπασχολεῖται νῦν εἰς τὴν πατροπαράδοτον βιομηχανίαν, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐνέσκηψεν ἄκρα ἐνδεια καὶ δυστυχία. Καὶ δὴ καὶ τὸ σπογγεμπόριον ζημιοῦται καὶ περιορίζεται ἐκ τοῦ δυστυχεστάτου τούτου τρόπου τῆς σπογγαλιείας, ἀνάγοντος τὴν τιμὴν τῶν σπόγγων εἰς ὑψος, εἰς ὅπερ ἄρχονται νὰ ἐκλείψωσι οἱ ἀγορασταί.

17. Ἡ εἰσαγωγὴ τῶν σκαφάνδρων εἰς τὴν σπογγαλιείαν ἐγένετο σχεδὸν συγχρόνως τῷ 1866 ἐν Ῥόδῳ, Σάμῃ καὶ Καλύμνῳ μετὰ μεγίστων ἐκ μέρους τῶν ἐκκινητῶν ἐλπίδων, διαφυσθεῖσάν οἱ κτῆρας, διεδόθη δὲ ἐκείθεν εἰς Χάλκηον, Καστελλόριζον, Κυδωνίας, Μοσχονήσια, Προκόννησον, Ὑδραν, Αἴγινα, Κρανίδιον, Ἐρμιόνην καὶ Τρίκερι. Οἱ Κρανιδιώται ἔσχον τὸ ἥθικόν σθένος νὰ ἀποσκορακίσωσι τὰ σκαφάνδρα μετὰ τετραετῇ κατάχρησιν τῷ 1873, οἱ δὲ δῦται τῆς Συρίας, τῆς Λέρου, τῆς Ἀστυπάλαιας, τῆς Τήνου καὶ τῆς Ἐρμιόνης δὲν παρεδέχθησαν αὐτὰ καθόλου· οὐχ ἥττον πάσχουσι δεινῶς ἐκ τῆς καταστροφῆς τῶν σπόγγων, ἀναγκασθέντες ἐν μεγάλῳ μέρει νὰ ἀφῇωσι τὴν σπογγαλιείαν. Δυσκόλως δὲ εὐρέθη κατ' ἀρχὰς ὁ τολμῶν νὰ ἀποκρίσῃ τὸν λαὸν καὶ νὰ κατακερματίσῃ τὴν ἐν τῇ περικεφαλαίᾳ ἐξογκωθεῖσαν καὶ παραμορφωθείσαν κερὰν

τοῦ ἄρτι συνθιθέντος συντρόφου, ἀλλ' οὐχ ἤττον εὐρέθη. Τὰ καλὰ στοιχεῖα δὲ τῶν σπογγαλιέων, βλέποντα τὸ μέγα κακὸν καὶ προαισθανόμενα αὐξήσιν αὐτοῦ, τόσον ἐξηγριώθησαν κατὰ τοῦ νέου λίαν ἐπικινδύνου τρόπου τῆς σπογγαλιέας, ὥστε ὤρμησαν ἐν Καλύμνῳ κατὰ τοῦ πρώτου ἀνθρωποκτόνου σκαφάνδρου κατακερματίσαντες αὐτό, ἀφ' οὗ ματαίως εἶχον παρακαλέσει τοὺς ἐκκινητὰς, νὰ παύσῃ τῆς ἐν τῇ σπογγαλιείᾳ καταχρήσεως τῶν σκαφάνδρων. Οἱ ἐκκινηταὶ δέ, σκληρυνθέντες, ἐπεκαλέσθησαν τὴν συνδρομὴν οὐ μόνον τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως, στείλᾶς πολεμικὸν πλοῖον εἰς Κάλυμνον, διότι συνεταῖρος εἰς τὴν ἐκκίνησιν τοῦ κατακερματισθέντος σκαφάνδρου ὑπῆρξε Γάλλος ὑπάρκτος, κατεδικάσθη δὲ ἡ κοινότης εἰς τὴν πληρωμὴν ὑπερέγκου ἀποζημιώσεως. "Ομοίον τι συνέβη ἐν Σόμῃ καὶ ἀλλαχοῦ, καὶ οὕτως ἐγενήθη τὸ πολύπλοκον σπογγαλιευτικὸν ζήτημα, τὸ ὑφιστάμενον, ὡς μὴ ὤφειλεν, ἥδη ἐπὶ 35 ἔτη.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ἈΝΑΠΛΑΣΕΩΣ,

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ

Κατὰ μετάφρασιν
ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΑΣ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια τῶν ἐν ἑρμ. 200)

Μάρτιος 18 . .

Ἡ κόρη μου μᾶς ἐγκαταλείπει ἐνῶς ἀκολουθεῖ τὸν σὺζυγόν της εἰς Μέσσην, ὅπου μεταβαίνει, ἵνα ἐπιτηρήσῃ τὰς νέας φυτείας καὶ τῶν προβάτων τὸ κούρευμα. Ὁ ἐν Μέσση βίος τῆς Ἀντωνέττας δὲν εἶνε ἴσως τόσον γλυκὺς, ὅσον ὁ ἐν τῇ πόλει, διότι ἐκεῖ εὐρίσκεται ἐν μέσῳ πολυαρθμοῦ οἰκογενείας, καὶ ὀφείλει εἰς ὧν τὴν γνῶμην νὰ ὑποχωρῇ ἢ πενθερά της εἶνε γυνὴ κατ' ἐξοχὴν καλὴ, ἀλλ' ἡ εἰς ἄκρον ἀνήσυχος καὶ κῆπως ἀσθενικὴ εὐαισθησία της ἀπαιτεῖ ἀενάους θωπείας καὶ περιποιήσεις, ἐμπιστοσύνην ἀπεριόριστον, καὶ στοργὴν πάντοτε διαχυτικὴν ὁ ἀνδράδελφός της εἶνε ἀνὴρ καθ' ὅλα ἐντιμὸς καὶ ἱκανώτατος, ἀλλ' ἀπαιτεῖ, ὅπως αἱ ἰδέαι τῶν ἄλλων ἀφομοιώνται πρὸς τὰς ἰδικὰς του· ἡ ἀνδραδέλφη της εἶνε ζωηρὰ καὶ ἐπίσης εἰς ἄκρον εὐαίσθητος· πρέπει νὰ προφυλάσσῃται τις πολὺ μὴ προσβίλῃ τὰ ὀλίγον δειχλῶδη αἰσθήματα της, καὶ νὰ μὴ ἐναντιώται εἰς τινὰς ὀξιώσεις της, ὀλίγον ἄλλως τε σοβαρὰς, εἰς ἃς ἐν τούτοις αὕτη ἀποδίδει μεγίστην σπουδαιότητα. Ἐλπίζω, ὅτι ἡ θυγάτηρ μου θὰ φέρῃ εἰς τοὺς κόλπους τῆς νέας οἰκογενείας της τὴν λεπτότητα, τὴν συγκατάθεσιν, τὴν ἐγκάρδιον ἀγάπην, τὴν ἐπιείκειαν καὶ τὴν ἐπιφυλακτικότητα, ἅνευ τῶν ὁποίων πᾶσα ἀνθρώπων συνάθροις ἀποβαίνει ἀδύνατος καὶ ἀνύποπτος, καὶ ἅνευ τῶν ὁποίων δύναται τις ν' ἀπολέσῃ τὸ πολυτιμότερον τῶν ἀγαθῶν, δηλ. τὴν οἰκογενειακὴν εἰρή-

νην. Πολλάκις τῇ ἐπανελάβῳ, ὅτι ἡ μήτηρ μου μοι ἐλεγεν ἄλλοτε, καὶ ὅτι ἐπεθύμουν ὅλα αἱ μητέρες νὰ ἐδιδάσκον τὰς θυγατέρας τῶν, ὅτι δηλ. ἡζίωμα τῶν πρέπει νὰ ἔχουν τὸ ὑποχωρεῖν ἡμοιοβαίως· ἐπειδὴ δὲ αὕτη ἔχει ὅλην τὴν καλὴν θέλησιν καὶ εὐλικρινὴ στοργὴν διὰ τοὺς νέους συγγενεῖς τῆς, οἵτινες ἐξ ἄλλου τρυφερῶς τὴν ἀγαποῦν, ἐλπίζω, τὸ ἐπαναλαμβάνω, ὅτι θὰ ζήσῃ εὐτυχὴς μεταξὺ αὐτῶν· θὰ παλαίσῃ, θὰ ὑποφέρῃ ἴσως ἐνίοτε· ἀλλὰ ταῦτα εἶνε ἀναπόφευκτα ἐν τῇ βίῳ, καὶ ἐπιθυμῶ νὰ τὰ γνωρίσῃ, διότι ἐν τῇ ἐσωτερικῇ ταύτῃ πάλῃ, ἐν τῇ σιωπηλῇ ταύτῃ ὁδῶν, εἰς τοὺς ὕψ' ὧν ἀγνοομένους τούτους ὀριάμους, ἡ ψυχὴ ὑφύεται καὶ ἐνδυναμοῦται.

Μάϊος 18 . .

Ἐπιστολαὶ τῶν καθηγητῶν τοῦ Λεοντίου δὲν εἶνε τόσον εὐχάριστοι, καὶ βλέπω ὅτι ἡ ὑγεία τοῦ Ἰουλίου σπουδαίως ἐπηρεάζεται ἐκ τῆς βαθείας ἀνησυχίας, ἣν τῷ προξενεῖ τὸ δυστυχὲς ἐκεῖνο τέκνον. Ἐννοῶ τώρα, διότι ἡ σκληρὰ πείρα καὶ εἰς ἐμὲ τὸ ἐδίδαξε, τὴν φράσιν γυναικὸς πολὺ ἐπίσης δοκιμασθείσης ὑπὸ τῶν τέκνων της· ὅτι δηλ. νεαρὰ δέσποινα τῇ παρεπονείτο, ὅτι μεγίστους κόπους καταβάλλει διὰ τὴν ἀνατροφὴν τῶν μικρῶν της τέκνων, καὶ ἐπανελάμβανε συνεχῶς, ὅτι ἡ ἀνατροφή τῶν τέκνων εἶνε διὰ τὴν μητέρα ἐκποσιν ἐτῶν βάσανος, ἐκείνη· «Ἀπατάσαι, τῇ ἀπεκρίθη, ἡ θάλασσα ἀρχίζει κατὰ τὰ εἴκοσιν ἔτη!» Σκληρὸς ὁ λόγος, ἀλλ' ἀληθής.

ΔΙΑ ΤΗΝ ἈΝΑΠΛΑΣΙΝ.

Παρακαλοῦνται οἱ μὴ πληρώσαντες ἀκόμη τὴν συνδρομὴν τῶν νὰ πληρώσωσιν αὐτὴν τὸ ταχύτερον εἰς τοὺς οἰκείους ἀνταποκριτὰς, ἢ νὰ τὴν ἀποστείλωσιν ἅπ' εὐθείας πρὸς ἡμᾶς οἱ διαμένοντες ἐν πόλεσιν, ἐνθα δὲν ὑπάρχουν ἀνταποκριταὶ τοῦ φύλλου μας. Ἄς μὴ λησμονῇ δὲ κανεὶς ἐκ τῶν κ. κ. συνδρομητῶν, ὅτι ἔγκαίρος πληρωμὴ τῆς τόσον μικρᾶς συνδρομῆς τῆς «Ἀναπλάσεως» δύναται νὰ δώσῃ περισσότερα νεῦρα εἰς τὴν δημοσιογραφικὴν μας ἐργασίαν, καὶ περισσότερον καιρὸν καὶ εὐκολίαν εἰς τὸ προφορικὸν μας κήρυγμα.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ἈΝΑΠΛΑΣΕΩΣ.

Ἀθῆναι ὁδὸς Ἀδριανοῦ 64.

	Ἑσπ.	Ἑξωτ.
Τὸ κατὰ Ματθαῖον Ἀγ. Εὐαγγέλιον ἀπλόδετον	1.20.	4.—
» » » » γρουσῶδες	3.—	3.—
» » Μάρκον » (ἐπὶ τοῦ πειστηρίου)		
Σειρὰ Περιδικῶν «Ἀναπλάσεως» 1888—1908	45.—	48.—
Μεμονωμένα σώμ.	83-89 91-92 93-95	
» » » 96-97 καὶ 98	2.50	2.50
» » » 1899-1900	0.—	6.—
Σώματα τοῦ 1890 καὶ 1891 δὲν πρέρχονται μεμονωμένως εἰμὴ εἰς σειρὰς ὁλοκληρούς.		
Ψυχολογικαὶ Μελέται Ἱ. Σκαλτσούνη	4.—	4.—
Θρησκεία καὶ Ἐπιστήμη »	3.50	3.—
Περὶ Γενέσεως ἀνθρώπου »	3.50	3.—
Πᾶσα προσηγγεῖα συνοδευομένη μὲ τὸ ἀντίτιμον τῶν παραγγελλομένων βιβλίων δέον ν' ἀπευθύνεται ἅπ' εὐθείας πρὸς τὸ βιβλιοπωλεῖον τῆς «Ἀναπλάσεως» διευθυνόμενον ὑπὸ τῶν κ. κ. Θ. Παλ-ληκαράκη καὶ Γ. Ἰωαννίδου.		

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΡΙΣΤ. Ζ. ΔΙΑΔΗΜΑ

66—Ὁδὸς Ἀδριανοῦ—66